

Foto: Paul Voorham

Verkeersdoden niet nauwkeurig in beeld

De sterk dalende registratiegraad van verkeersdoden en verkeersgewonden in het Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland (BRON) heeft te maken met recente ontwikkelingen bij de politie. Dit blijkt uit recent SWOV-onderzoek naar de registratie van verkeersdoden.

CBS

Elk jaar stelt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vast hoeveel mensen er zijn omgekomen als gevolg van een verkeersongeval. Het CBS gebruikt hiervoor diverse bronnen: informatie van artsen die de lijkschouw hebben uitgevoerd, dossiers van arrondissementsparketten en het bestand BRON. In BRON worden de kenmerken van verkeersongevallen en slachtoffers vastgelegd die door de politie worden verzameld. Het SWOV-onderzoek maakt duidelijk dat het CBS op basis van de beschikbare gegevens op correcte wijze het jaarlijks aantal verkeersdoden in Nederland vaststelt. Maar tevens concludeert de SWOV dat de gebruikte methode bij het CBS verbeterd kan worden. Voor verkeersveiligheidsbeleid- en onderzoek is niet alleen het aantal verkeersdoden van belang, maar vooral de kenmerken van deze verkeersdoden en van de ongevallen waarbij zij betrokken waren. De meest relevante kenmerken moeten komen uit BRON.

Registratiegraad

Tussen overlijden en in BRON terechtkomen zitten vele stappen. Zo zijn er verkeersdoden die niet als zodanig in de politieregistratie opgenomen zijn en die dus ook niet in BRON verschijnen. De registratiegraad voor verkeersdoden nam de laatste jaren geleidelijk af, maar dook in 2010 plotseling van ongeveer 90% naar 84%. Met de registratie van ernstig verkeersgewonden is het nog slechter gesteld. De SWOV heeft onderzocht welke factoren hebben bijgedragen aan de plotselinge, sterke daling van de registratiegraad van BRON in 2010. Zij concludeert dat de daling samenvalt met twee recente ontwikkelingen bij de politie.

Ten eerste is per 1 januari 2010 de zogeheten registratieset vervallen. Dit was een formulier dat de politie diende in te vullen bij ernstige ongevallen en dat uitgebreide informatie bevatte. De politie kan nu bij sommige dodelijke ongevallen volstaan met een proces-verbaal

van bevindingen. Bij niet-dodelijke ongevallen en indien geen vervolging in verband met het ongeval hoeft plaats te vinden, volstaat een zogeheten kenmerkenmelding. Deze bevat echter vaak lang niet genoeg informatie om het ongeval in BRON in te kunnen voeren.

Ten tweede is de politie in 2009 overgegaan op één registratiesysteem, de Basisvoorziening Handhaving (BVH). De Algemene Rekenkamer heeft in 2010 op verzoek van de Tweede Kamer onderzoek gedaan naar de besluitvorming rond de invoering van BVH. De conclusies van de Algemene Rekenkamer laten zien dat de invoering van BVH een negatief effect kan hebben op de kwaliteit van de ongevallenregistratie.

Aanbevelingen

Het SWOV-onderzoek heeft geresulteerd in enkele aanbevelingen die de registratie van het aantal verkeersdoden en -gewonden kunnen verbeteren. Zo geeft de SWOV in overweging om de registratieset voor verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden opnieuw in te voeren. Verder stelt de SWOV voor om de kenmerkenmelding uit te breiden met meer variabelen,

zodat het eenvoudiger is om informatie uit andere bronnen hieraan te koppelen. Om de politieorganisatie in de gelegenheid te stellen om vollediger te registreren, zal de software die de organisatie gebruikt gebruiksvriendelijker moeten worden. De SWOV voorziet dat dit zowel tot een kwaliteitsverbetering van

de gegevens zal leiden, als tot een efficiëntere werkwijze. Daarnaast beveelt de SWOV aan om onderzoek te doen naar de toegevoegde waarde van het gebruik van gegevens uit de Landelijke Medische Registratie (LMR) door het CBS. Het advies is dit te doen zodra de LMR-gegevens voor 2010 beschikbaar komen.

Dit onderzoek is beschreven in het volgende SWOV-rapport:

De registratie van verkeersdoden in Nederland.
M. Vis, M. Reurings, N. Bos, H. Stipdonk & F. Wegman. R2011-10. SWOV, Leidschendam